

Riktlinjer för Katrineholms kommuns minoritets- politiska arbete 2024-2027

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 2021-01-18 § 17

Förlängd giltighetstid beslutad av kommunstyrelsen 2023-10-25, § 243

Giltighet

Gäller från och med 2024-01-01

Gäller till och med 2027-12-31

Förvaltare¹

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde

Kategori

- Inriktningsdokument

Uppföljning

Hur:

När:

¹ Förvaltarens ansvar innebär att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Dokumentinformation	2
Beslutshistorik.....	2
Giltighet	2
Förvaltarskap	2
Kategori	2
Uppföljning	2
Innehåll	3
Bakgrund.....	3
Mål	4
Informationsskyldighet	4
Delaktighet och inflytande.....	4
Skydda och främja språk och kultur	4
Äldreomsorg på minoritetsspråk.....	5
Användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter.....	6
Uppföljning:	6

Bakgrund

I syfte att stärka rättigheterna för de nationella minoriteterna och skydda deras språk och kultur är kommuner sedan den 1 januari 2019 skyldiga att ta fram mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Riktlinjerna beskriver kommunernas skyldigheter enligt nationell lagstiftning, praktisk innebörd för Katrineholms kommun samt hur ansvaret är fördelat. Riktlinjerna omfattar fem olika rättighetsområden:

- Information om rättigheter
- Delaktighet och inflytande
- Skydda och främja språk och kultur
- Äldreomsorg på minoritetsspråk
- Användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter

I Sverige finns idag fem erkända nationella minoriteter som omfattas av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

- Judar
- Romer
- Samer
- Sverigefinnar
- Tornedalingar

De fem erkända nationella minoritetsspråk är:

- Finska
- Jiddisch
- Meänkieli
- Romani chib
- Samiska.

Mål

Målet för Katrineholms kommuns arbete är, i likhet med den nationella minoritetspolitiken, att skydda de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Informationsskyldighet

Nationell lagstiftning

"Kommuner och landsting ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt denna lag och de föreskrifter som denna lag hänvisar till."

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

Innebörd för Katrineholms kommun:

- Kommunstyrelsen ansvarar för att övergripande information om de nationella minoriteternas rättigheter finns tillgängliga på kommunens hemsida.

Delaktighet och inflytande

Nationell lagstiftning

"Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor."

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

Innebörd för Katrineholms kommun:

- Samtliga nämnder ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör respektive grupp och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.

Skydda och främja språk och kultur

Nationell lagstiftning

"Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken."
Språklagen (2009:600)

"Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt." Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

"En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk." (grundskolan, grundsärskolan, specialskolan) Skollagen (2010: 800)

"Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på de nationella minoritets-språken" Bibliotekslagen (2013:801)

Innebörd för Katrineholms kommun:

- Kommunen ansvarar för att erbjuda elever inom grundskolan, grundsärskolan och specialskolan, som tillhör någon av de nationella minoriteterna, modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk samt informera vårdnadshavare om denna rättighet.
- De nationella minoriteternas kultur och språk ska integreras i nämndernas ordinarie verksamheter, t.ex. i bibliotekens utbud av litteratur, tidskrifter och annan media.

Äldreomsorg på minoritetsspråk

Nationell lagstiftning

"En kommun som inte ingår i något förvaltningsområde ska erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska, om kommunen har tillgång till personal med sådana språkkunskaper."

"Kommunen ska inom ramen för sådan omsorg beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet".

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

Innebörd för Katrineholms kommun:

- Personal ges tillfälle att anmäla om de behärskar något utav minoritetsspråken och önskar att använda det i tjänsten.
- Om det finns personal som behärskar något av de nationella minoritetsspråken, och vill använda språket i tjänsten, ska den äldre som begär det erbjudas möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen på nationellt minoritetsspråk.

Användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter

Nationell lagstiftning

"Utanför ett förvaltningsområde har enskilda rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid muntliga och skriftliga kontakter i förvaltningsmyndigheters ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdande för part, om ärenden kan handläggas av personal som behärskar minoritetsspråket."

"Förvaltningsmyndigheter ska verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten."

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

Innebörd för Katrineholms kommun:

- Personal ges tillfälle att anmäla om de behärskar något utav minoritetsspråken och önskar att använda det i tjänsten.
- Om det finns personal som behärskar finska, meänkieli och samiska, och vill använda språket i tjänsten, ska nämnderna erbjuda enskilda personer att använda språken vid muntliga och skriftliga kontakter som rör ett enskilt ärende.

Uppföljning:

Kommunstyrelsen ansvarar för att följa upp arbetet med nationella minoriteter i samband med revideringen av riktlinjerna.